

Posudek na diplomovou práci

VYBRANÉ PSYCHOSOCIÁLNÍ DETERMINANTY OVLIVŇUJÍCÍ ÚSPĚŠNOST VÝKONU ALTERNATIVNÍHO TRESTU,

kteřou předkládá Renata Stojkovová

Diplomová práce se zabývá velmi aktuální problematikou alternativních trestů, která na úrovni individuální i celospolečenské projevuje řadu zajímavých a psychologicky relevantních souvislostí. Diskuze o potřebnosti zavádění alternativních trestů je už sice za námi, ale zcela jiné je to z jejich podobou a zejména efektivitou.

Předložená práce je tématicky sevřená, i když poměrně rozsáhlá. Podstatné je i to, že problematika alternativních trestů zahrnuje celou řadu mezioborových souvislostí, zejména psychologických, právních a sociologických. Autorka jasně a adekvátně akcentuje psychologický pohled, ale ani další nemohou zůstat úplně stranou. Práce má charakter teoreticko aplikační odborné studie. První tři kapitoly se věnují trestu v dobře vybraných psychologických a pak i speciálně forenzně psychologických souvislostech, zabývají se alternativními tresty a možnostmi jejich úspěšného fungování v kontextu restorativního přístupu a psychologických podmínek jejich efektivit. Podrobněji autorka představuje „trest obecně prospěšných prací“, který sleduje i v dalším textu a zejména pak v konkrétních případech jeho vykonávání odsouzenými muži (4. kapitola). Otázkou k diskuzi zůstává, jak mohou spolupracovat soudci, kteří „tresty udělují“ a pracovníci (psychologové, sociální pracovníci aj.) Probační a mediační služby k zvýšení účinnosti alternativních trestů.

Rozsáhlá 4. kapitola představuje jednak práci konkrétního střediska Probační a mediační služby v Kolíně a orientuje čtenáře v charakteristice jejich klientely. Činí tak přehledně a erudovaně, se zřejmou praktickou zkušeností. Pro laika v této oblasti se zde nabízí řada zajímavých informací. Vlastní šetření vychází z kvalitativně pojaté strategie. Autorka prostřednictvím šesti podrobně a výborně zpracovaných kazuistik sleduje základní charakteristiky vedoucí k úspěšnému (3 probandi) a nespěšnému (3 respondenti) výkonu alternativního trestu. Škoda, že to přece jen strukturovaněji nepředložila v části 4.2. Použité metody, postup zpracování jsou uvedeny dobře. Samotné případy jsou nejen zajímavé, ale i strukturovaně a pěkně prezentované, umožňují srovnávání. O tom nás autorka přesvědčuje v kapitole 4.7. a potom v závěru své práce, ve kterých pečlivě, psychologicky přesvědčivě a střízlivě uvažuje o podmínkách vedoucích k úspěšnému výkonu trestu veřejně prospěšných prací. V diskuzi je možné některým podmínkám věnovat pozornost (např. rodinné zázemí, hodnotové orientace a postoj k trestnému činu).

Závěr:

Renata Stojkovová předložila kvalitní práci, která splňuje požadavky na diplomové práce kladené. Doporučuji proto, aby se stala předmětem obhajoby na katedře psychologie UK FF v Praze.

Praha 5. 5. 2007

PhDr. Ilona Gillernová, OŠc.